
Antidempingo muitų galiojimo pratęsimas

Rubrika: Teismų praktika

Jonas Sakalauskas
Advokatų kontoros SORAINEN advokatas

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) pateikė išaiškinimus dėl ES institucijų diskrecijos teisių antidempingo priemonių galiojimo peržiūros procedūros metu ir ES importuotojų interesų vertinimo.

Apžvelgiamas ESTT 2017 m. birželio 15 d. sprendimas C-349/16.

ESTT buvo pateiktas klausimas dėl reglamento Nr. 1294/2009. Remiantis šiuo reglamentu buvo atlikta antidempingo

muitų galiojimo termino peržiūra ir tam tikroms Kinijos bei Vietnamo kilmės prekėms buvo nustatytas antidempingo muitas, kurį turėjo sumokėti galiojimo byloje dalyvaujantis ES importuotojas.

Reglamento galiojimo klausimas buvo iškeltas dėl galimo antidempingo muitų galiojimo pratęsimo procedūros pažeidimo.

Reglamentas Nr. 2016/1036 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš ES narėmis nesančių valstybių (toliau – Antidempingo reglamentas), kaip ir anksčiau galiojęs reglamentas Nr. 1225/2009, numato, jog, atliekant tyrimus dėl taikomų antidempingo muitų galiojimo, tiesiogiai suinteresuotiems subjektams (pvz., eksportuotojams ir importuotojams) suteikiama galimybė pasisakyti dėl priemonių peržiūros ir pateikti įrodymus, patvirtinančius ar paneigiančius dempingo ir žalos tikimybę pasibaigus priemonių galiojimo terminui.

Antidempingo reglamentas numato galimybę Europos Komisijai atliekant tyrimą apriboti tyrimo mastą, kai yra didelis pareiškėjų, eksportuotojų, importuotojų, produkto tipų ar sandorių skaičius. Tokiu atveju tyrimas gali būti atliekamas pasirenkant vieną iš šių metodų:

1. atrinkti tiksliai pagrįstai nustatytą, pagal atrankos metu turimą informaciją statistiškai tinkamą šalių, produktų ar sandorių pavyzdžių skaičių, arba
2. tirti didžiausią tipišką produkcijos, pardavimo ar eksporto kiekį, kurį galima pagrįstai ištirti per turimą laiką.

ES įsisteigęs importuotojas iškėlė klausimą dėl reglamento Nr. 1294/2009 galiojimo jo atžvilgiu, teigdamas, jog Europos Komisijos atrinkti importuotojai nebuvo pakankamai tipiški atsižvelgiant į Antidempingo reglamento reikalavimus (tyrimui buvo atrinkti importuotojai, kurie importavo sąlyginai mažą nagrinėjamų prekių kiekį). Todėl, pasak užklausojo, tirti importuotojai neturėjo pakankamų požymių, kuriais remiantis būtų galima daryti išvadą dėl dempingo egzistavimo ir žalos ES pramonei sukėlimo.

Aptariamame sprendime ESTT patvirtino savo vystomą praktiką, jog pasirinkdamos atrankos metodą institucijos turi plačią diskreciją. Kai ES institucijos nusprendžia pasirinkti Antidempingo reglamente nustatytą antrąjį atrankos metodą – tirti didžiausią tipišką produkcijos, pardavimo ar eksporto kiekį, kurį galima pagrįstai ištirti per turimą laiką, jos turi tam tikrą lankstumą, susijusį su perspektyviniu vertinimu to, ką jos pagrįstai gali atlikti per joms tyrimui įvykdyti nustatytą terminą.

Teismas taip pat akcentavo suinteresuotosios šalies (ginčo atveju – importuotojo) pareigą ginčijant priemonių nustatymą pateikti įrodymus Europos Komisijai dėl tyrimo grupės nepakankamumo.

Nagrinėjamoje byloje taip pat buvo iškeltas klausimas dėl galimo reglamento Nr. 1294/2009 negaliojimo, teigiant, jog Europos Komisija, pažeisdama Antidempingo reglamentą, reikalavo nesusijusių importuotojų (įskaitant importuotoją, dalyvaujantį byloje) pateikti svaresnių įrodymų, jog antidempingo muitų taikymo pratęsimas jiems sukelia pernelyg didelę našta.

Pagal Antidempingo reglamentą, ES institucijos turi įvertinti, ar yra ES interesas nustatyti antidempingo priemonės arba pratęsti jų taikymą, taip pat įvertinti įvairių interesų visumą (įskaitant ES pramonės, naudotojų bei vartotojų interesus) atsižvelgiant į būtinybę pašalinti iškreipiantį dempingo poveikį prekybai ir atkurti veiksmingą konkurenciją. Todėl visoms šalims turi būti sudarytos galimybės išdėstyti savo nuomonę.

ES importuotojo vertinimu, institucijos, vertindamos ES interesą toliau taikyti antidempingo muitus, importuotojams priskyrė mažesnę svarbą nei ES gamintojams, tai lėmė nevienodą vertinimą ir Antidempingo reglamento pažeidimą.

ESTT pažymėjo, jog atlikdamos priemonių galiojimo termino peržiūrą ES institucijos turėjo ištirti, ar yra įtikinamų priežasčių toliau nebetaikyti antidempingo muitų. Tai reiškia, kad ES institucijos turėjo nustatyti priemonių tolesnio

taikymo neigiamą poveikį ir tą poveikį palyginti su nauda ES pramonei, kad būtų galima įvertinti, ar neigiamas poveikis yra proporcingas. Todėl tirti, ar gali būti leidžiama priemonių toliau nebetaikyti, reiktų tik jeigu byloje būtų „konkrečių požymių“, rodančių, kad dėl tolesnio priemonių taikymo importuotojams tenka neproporcingai didelė našta. Nagrinėjamos bylos atveju, teismas tokių požymių nenustatė.

ESTT akcentavo, jog ES institucijos turi atsižvelgti į skirtingus interesus, užtikrindamos šalims teisę pateikti savo nuomones, tačiau pažymėjo, jog būtent suinteresuotosios šalys turi pateikti įrodymus, kurie pagrindžia jų reiškiamas pretenzijas ir tvirtinimus. Todėl **nepateikus konkrečių įrodymų, jog tolimesnis antidempingo priemonių taikymas sukeltų neproporcingą naštą importuotojams, ES institucijos neturi pareigos detalai nagrinėti šių aplinkybių ar leisti panaikinti taikomų priemonių.**
